

Redukowanie zagrożeń zdrowotnych związanych ze środowiskiem i stylem życia

(Reducing Environmental and Lifestyle-related Health Hazards)

Stanowisko ICN:

Pielęgniarki i krajowe stowarzyszenia pielęgniarek powinny odgrywać strategiczną rolę w ograniczaniu zagrożeń dla zdrowia wynikających ze środowiska i stylu życia.

Krajowe stowarzyszenia pielęgniarek mogą przyczyniać się do zmniejszenia zagrożeń zdrowotnych jednostki i społeczności lokalnych, poprzez:

- Promowanie zdrowego stylu życia, włączając w to aktywność ruchową, zarządzanie stresem, zapobieganie wypadkom, utrzymywanie masy ciała, prowadzenie edukacji nt. żywienia, uzależnionej od statusu socjoekonomicznego, płci i przekonań kulturowych.
- Rozwijanie i rozpowszechnianie stanowisk krajowych stowarzyszeń pielęgniarek dotyczących głównych zagrożeń dla zdrowia, związanych ze środowiskiem i stylem życia.
- Współpracę z rządami i społecznościami lokalnymi w celu wprowadzenia (zapewnienia) środków, których zadaniem jest stworzenie oraz utrzymanie zdrowego stylu życia i środowiska pracy, włącznie z fluoryzacją wody, kontrolą dodatków do żywności, środków ograniczających nadużywanie różnych substancji oraz usług mających na celu zwalczanie zagrożeń dla zdrowia.
- Wspieranie działań rządu ukierunkowanych na zapobieganie i zwalczanie zagrożeń dla zdrowia, włącznie ze współpracą międzynarodową w celu rozwiązywania wspólnych problemów (np. niewłaściwego odżywiania, handlu narkotykami, kontroli zanieczyszczeń, chorób przenoszonych drogą płciową, podrabiania leków itp.)

Inicjowanie i uczestniczenie w:

- Organach opracowujących, koordynujących i nadzorujących programy zapobiegające i zwalczające zagrożenia dla zdrowia.
- Decyzjach lokalnych/krajowych w przypadku katastrof oraz w programach międzynarodowych na wypadek katastrof w innych krajach.
- Badaniach w zakresie: rozmiaru, konsekwencji i niezbędnych działań dotyczących środowiskowych niebezpieczeństw zdrowotnych i zawodowych; dobrostanu, praktyk i technik umożliwiających ludziom ograniczanie zagrożenia dla zdrowia i utrzymania zdrowia; wczesnego ostrzeżenia o zagrożeniach zdrowotnych; poprawiania

warunków życia i pracy; monitorowania poziomu zanieczyszczenia środowiska; oceny wpływu pielęgniarских działań dotyczących zagrożeń środowiskowych.

- Zagwarantowanie, że pielęgniarki dysponują wystarczającymi informacjami i wiedzą, kompetencjami i środkami, niezbędnymi do efektywnego wykonywania swoich zadań dotyczących promocji zdrowia i doradztwa w zakresie zagrożeń zdrowia.
- Współpracy z kierownikami placówek zdrowotnych w celu zapewnienia bezpiecznego usuwania odpadów medycznych i uniknięcia szkód wyrządzanych w ten sposób dla środowiska.

Międzynarodowa Rada Pielęgniarek (ICN) popiera *World Declaration on the Survival, Protection and Development of Children* oraz *Plan Działania (Plan of Action)*¹, które dotyczą potrzeby stworzenia i zachowania zdrowego otoczenia dla dzieci.

Tło:

Styl życia i problemy zdrowotne związane ze środowiskiem są coraz istotniejszą przyczyną zachorowalności, umieralności, wzrostu kosztów opieki zdrowotnej oraz spadku wydajności w pracy, nauce i obniżenia jakości życia. Szczególne znaczenie mają tu:

- Zagrożenia związane ze stylem życia, takie jak: używanie tytoniu, nadużywanie alkoholu i leków, które podnoszą koszty osobiste i społeczne w postaci: raka, przemocy, wypadków drogowych itp. Problemem światowym są również choroby sercowo – naczyniowe i problemy ze zdrowiem psychicznym, jak również dramatyczny wzrost chorób przenoszonych drogą płciową.
- Dodatki i chemikalia stosowane do produkcji żywności są wzrastającym problemem żywieniowym.
- W wielu krajach uprzemysłowionych ludzie cierpią na otyłość i zaburzenia związane z odżywianiem, takie jak anoreksja czy bulimia. Na całym świecie wielu ludzi jest stale niedożywionych.

Czynniki środowiskowe, takie jak stres, są głównymi przyczynami złego stanu zdrowia. Zanieczyszczenia (wody, powietrza i gleby) zwiększają częstotliwość występowania chorób ostrych i przewlekłych.

Zagrożenia te wymagają zainteresowania, niezależnie od tego, czy wynikają z osobistych wyborów, czy też ich przyczyną jest środowisko. Pielęgniarki w coraz większym stopniu stają się rzecznikami programów mających na celu tworzenie „zdrowych domów”, zdrowych szkół, miejsc pracy, społeczeństw itp. Środowiska pracy, w których stres jest nieduży należy wspierać i wykorzystywać ten potencjał dla kreowania badań.

---

¹ United Nations, *World Declaration on the Survival, Protection and Development of Children and Plan of Action for Implementations of the World Declaration on the Survival, Protection and Development of Children in the 1990's*, United Nations, New York, 1991.

Zob. Także <http://www.unic.un.org.pl/dzieci/szczyt.html> (przyp. PTP)

Pielęgniarki są ważnymi rzecznikami zapobiegania chorobom i wypadkom zarówno w domu jak i w zakładach pracy. Większości wypadków można zapobiec, w tym celu jednakże potrzebne jest o wiele więcej edukacji, która jest w kompetencji pielęgniarek.

Stanowisko przyjęto w 1999 r.

Poddano rewizji i poprawiono w 2007 r.

Wcześniej tytuł: Zagrożenia Zdrowotne (*Health Hazards*)

Powiązane Stanowiska ICN:

- Pielęgniarki i środowisko naturalne
- Zdrowie i bezpieczeństwo pielęgniarek w miejscu pracy
- Rola pielęgniarek w profilaktyce raka
- Ograniczenie transmisji chorób zakaźnych związanych z podróżami
- Zespół nabytego niedoboru odporności (AIDS)

Międzynarodowa Rada Pielęgniarek (ICN) jest federacją ponad 130 krajowych stowarzyszeń pielęgniarek, reprezentujących miliony pielęgniarek na całym świecie. Prowadzona przez pielęgniarki i przewodząca pielęgniarstwu na arenie międzynarodowej. ICN działa na rzecz zapewnienia jakości opieki dla wszystkich oraz rzetelnej polityki ochrony zdrowia na całym świecie.